

Pep Albanell

L'impostor

La fantàstica història de Joles Sennell

Il·lustracions d'Oriol Malet

Aviat farà cinquanta anys que en Joles Sennell va publicar el seu primer llibre, *El quadre del mirall*. L'obra va fer fortuna entre els lectors i la crítica i, des d'aleshores, aquest nom, una mica estrambòtic i que tant va sorprendre tothom de bon principi, es va anar fent un lloc, obra rere obra, en el camp de la literatura fantàstica. Des de bon principi es va saber que un nom i un cognom tan inusuals al nostre país no pertanyien a cap autor estranger que hagués decidit establir-se entre nosaltres i publicar en la nostra llengua, sinó que eren un *pseudònim*. El *meu* pseudònim. Amb ell he publicat llibres i contes, he estrenat obres de teatre, he mantingut entrevistes i col·loquis, he assistit a programes de ràdio i televisió i a tota mena d'actes culturals quan se m'ha demanat. No he negat que mai *Joles*

Sennell sigui el meu pseudònim. Però tampoc no ho he afirmat mai. Tothom ho donava per fet i jo els deixava dir.

Quan el nom de Joles Sennell va començar a ser conegut jo era força jove. Amb el pas del temps, m'he anat fent gran i ara m'ha arribat l'hora de jubilar-me. Però també ha arribat l'hora d'explicar la veritat: al contrari del que tothom dóna per cert, *les obres de Joles Sennell no han estat escrites per mi*.

En el passat vaig fer algunes provatures literàries. Però res del que vaig escriure i del que he escrit fins ara ha estat publicat mai en un llibre, en un diari, enlloc. Només una vegada, ja fa molt de temps, a l'inici de tot plegat, vaig escriure una narració que va estar a punt de publicar-se a la revista *Cap de Ferro*; però l'editor de la revista i jo mateix vam pensar que més valia no fer-ho perquè podria resultar... perillós.

Vull aclarir, però, que no he actuat mai de mala fe, ans al contrari. Ara bé, que jo em consideri una bona persona no vol pas dir que no pugui reconèixer, amb la mà al pit, que tots aquests cinquanta anys he actuat com un farsant. Com un autèntic impostor, ja que en Joles Sennell *existeix realment*.

Joles Sennell és el nom real de l'autor de tot allò que s'ha publicat amb el seu nom i, per tant, no és un pseudònim, sinó una tapadora. Jo no he estat altra cosa que un intermediari, una mena de

representant que ha actuat en nom seu, ha cobrat en nom seu i l'ha suplantat on era necessària la seva presència. Entre altres coses perquè era impossible que ell ho pogués fer personalment.

I aquest llibre que en desvela els secrets i els perquè serà la primera obra que escric jo mateix, o, més ben dit, jo sol. I per això va signat amb el meu nom autèntic.

Però, per parlar de les veritats de Joles Sennell, hauré de començar parlant de mi i de la meva vida.

El meu pare era *persianer*, vull dir que fabricava i reparava persianes, de les antigues. Aquelles que estan fetes de llistons units amb gafets i que es penegen a la llinda de les balconades i es fan anar amunt i avall, enrotllant-se sobre elles mateixes, estirant un cordó de cànem. Era l'únic *persianer* que hi havia a la població on vivíem, Orilal, i, pel que semblava, li agradava la feina que feia.

Vivíem al mig de la localitat, en uns baixos d'un carreret que donava al carrer Major. L'entrada era per l'obrador on el pare treballava. A continuació del taller venia la resta de les habitacions de la casa, per això jo l'havia vist treballar des de molt menut.

Quan era al taller, el pare tallava els taulons en llistons i els pintava, primer amb oli de llinosa,

perquè resistissin millor la intempèrie, i després amb pintura verda, que és el color que solen tenir les persianes. Amb l'ajuda d'una màquina grapadora que ell mateix havia inventat, enganxava els llistons amb uns gafets metàl·lics, collava un parell de visos de ganxo a l'últim llistó, que era molt més gruixut que els altres, i hi feia un solc al mig amb un enformador on collava una petita politja per on havia de passar la corda que feia que la persiana es pogués enrotllar i desenrotllar.

Quan recordo el pare treballant el veig content, xiulant entre dents, amb un mig somris dibuixat a la cara, com si fer persianes no sols fos la feina més fàcil del món sinó també la més agradable. Per això estic convençut que el meu pare era feliç fent de *persianer*. I, com que tothom vol ser feliç, quan em va arribar l'hora d'haver de cercar feina, vaig decidir que seria *persianer*, perquè volia ser feliç com ho era el pare.

Vaig aprofitar per dir-li-ho un matí. Faltaven pocs mesos perquè arribés l'estiu i jo acabés els meus estudis a l'escola. Feia un bon dia i per al pare devia ser un dia immillorable, perquè es va asseure a esmorzar més content i refistolat que mai.

—Sí que et llevés content, avui, Non... —li va dir la mare.

La meva mare es deia Ramona i el meu pare Segimon, però gairebé tothom considerava que el

nom del pare era massa llarg i li deien *Non*. Jo, no; jo li deia *pare*.

–Ja ho crec, que estic content! –va respondre ell–. He vist que als afores estan fent un edifici nou. M’han dit que serà una casa de quatre plantes. Per la superfície del terreny calculo que hi sortiran uns sis pisos per planta. Sis per quatre, vint-i-quatre. Si els pisos són normals tindran tres habitacions, sala, cuina i menjador: sis obertures...

Com que jo anava força bé en càlcul mental, em va demanar:

–Sis per vint-i-quatre, quants són?

–Cent quaranta-quatre –vaig respondre.

–Aquí tens el motiu de la meva alegria, Ramona. Se m’acosta una bona temporada de feina. Cent quaranta-quatre persianes són moltes persianes! M’estic pensant de llogar algú perquè m’ajudi una mica aquest estiu... –va acabar dient.

–No caldrà –vaig replicar jo a l’acte–. Aquest juny acabo les classes i em sembla que m’agradaria molt aprendre l’ofici de *persianer*.

No oblidaré mai la cara, sobretot la llum de la mirada, del pare en sentir-me. La mare, al seu darrere, va somriure amb una estranya tendresa i li va posar una mà al muscle. El pare li va acaronar lentament els dits, i empetitint els ulls perquè jo no m’adonés que se li humitejaven una mica, va dir només:

–Gràcies, fill, gràcies!

I se'n va anar corrent al carrer sense acabar d'esmorzar. La mare, que se'l va mirar amb la mateixa tendresa amb què m'havia mirat a mi, va mormolar:

–Li deu fer ràbia que el vegem plorar. Que ruc que és! Mai no fa mal veure plorar algú d'alegria!

Però aquell mateix migdia el rostre del pare ja no traslluïa aquella alegria enjogassada de primera hora. Va entrar, des del taller, fosc i emmurriat, a la cuina. Havia estat fora tot el matí.

–Et passa res, Segimon? –li va demanar la mare en veure'l.

La mare només feia servir el nom sencer del pare en les situacions molt greus o molt solemnes. Aquella era greu. Ho vam saber així que el pare ens va explicar, amb els ulls també plens de llàgrimes, però aquest cop de tristor, que l'amo de l'edifici que es començava a construir a la ciutat d'Orilal li havia dit que, efectivament, al bloc hi hauria al voltant de vint-i-quatre pisos, però que l'arquitecte no volia posar a les finestres i els balcons les persianes tradicionals de llistons, sinó unes persianes de material plàstic molt modernes, que eren molt elegants...

–I em temo que això només és el principi...
–em va dir movent el cap desanimadament.

–El principi de què, Segimon? –va fer la mare.

–El principi de la fi de les persianes de llistons.
Si diu que fins i tot les de plàstic són més barates,

resisteixen millor la intempèrie i, si es vol, es poden apujar i abaixar amb un petit motoret...

Així va ser com la meua carrera com a *persianer* no va passar de ser un desig de mitja jornada. Uns dies després, quan el pare es va haver asserenat, em va dir que, pel que ell calculava, no li havia de faltar feina, fos per col·locar encara algunes persianes noves o per adobar les velles, perquè a la ciutat d'Orilal n'hi havia un munt, de persianes que ell havia fabricat i col·locat. És a dir, que per ell i per la seva feina, no calia patir. Però el que era prou evident era que la persiana de llistons tradicional no tenia futur, que cada cop se'n posarien menys i que el que jo havia de fer era buscar una altra manera de guanyar-me la vida.

Durant els dos últims mesos d'escola hi vaig estar pensant. I un dia se'm va acudir que, agraïtant-me com m'agradava llegir, potser no seria mala idea intentar fer-me escriptor. Ho vaig pensar perquè una de les coses que solia fer quan llegia alguna història que no m'acabava de convèncer era pensar com ho hauria fet jo si n'hagués estat l'autor. De vegades em semblava que les solucions que jo m'empescava eren millors que les que havia llegit. Ja dic que es tractava de llibres que no m'acabaven de fer peça. Els que m'agradaven i on trobava que tot estava molt ben pensat i molt ben escrit només em despertaven admiració i, segons

com, entusiasme. Però com que hi havia molts més llibres que no m'acabaven de convèncer que no pas els que em fascinaven o em meravellaven, gairebé sempre tenia el cap ple d'històries, arguments i situacions narratives a mig resoldre. I això potser volia dir que tenia prou sentit crític i prou imaginació per provar de ser escriptor.

Ho vaig comentar al pare. I ell em va demanar que quina mena d'escriptor volia ser, si dels que escriuen després de viure o dels que escriuen per viure. Com que no l'acabava de comprendre, m'ho vaig haver de fer explicar amb més detall. El pare em va dir que hi ha escriptors que primer es dediquen a viure intensament i després, quan ja han viscut prou, escriuen sobre tot allò que han après de la vida; altres, en canvi, deia ell, fan de la literatura el centre de la seva vida: no podrien viure sense escriure, i tot, en ells, està, d'una manera o altra, lligat amb la literatura. Jo li vaig contestar que no ho sabia pas, de quina mena d'escriptor seria si de cas algun dia arribés a ser-ne, però que si ho provava potser algun dia ho esbrinaria.

—Molt bé —va respondre'm ell—, ja ho tens decidit?

—A finals de curs m'ho acabaré de pensar —li vaig contestar.

—D'acord! Quan sigui l'hora, t'ajudaré en el que pugui. En pots parlar amb nosaltres, amb qui

et sembli que et pot aconsellar bé, però la decisió última ha de ser teva, entesos?

–Entesos! –vaig dir.

Pocs dies després d'acabar els estudis, el pare em va tornar a demanar si la decisió de provar de ser escriptor era en ferm i quan li vaig dir que sí va fer:

–Molt bé. No cal córrer. Deixem que passin uns quants mesos més i si passat l'hivern encara persisteixes amb l'idea de ser escriptor et faré fora de casa...

Bé, no em va fer fora amb una puntada de peu al cul, sinó que a finals de març, quan ja s'acostava el bon temps, com que jo li vaig confirmar que encara volia provar de fer-me escriptor, em va regalar una màquina d'escriure portàtil (que és l'estri que els escriptors feien servir per escriure les seves obres quan no hi havia ordinadors) i una bossa de viatge. L'u d'abril, mentre em lliurava uns quants bitllets –vuit-centes pessetes, que en aquella època no hi havia euros, sinó pessetes–, em va dir:

–No ens sobren els diners, fill, més aviat ens en falten. Aquesta és la quantitat més gran que et puc donar perquè vagis fent mentre no tinguis ingressos propis...

N'havíem parlat unes quantes vegades i m'havia dit que si volia provar de ser escriptor més valia que me n'anés a la Capital a experimentar en la meua pròpia pell si servia o no.